

Hicret ve Hareketin Bereketi

Hicret, tâ ezelden ebede, âlem-i Vücubdan âlem-i imkâna, daire-i ilimden daire-i kudrete, tâ Cennet'ten Dünya'ya, Dünya'dan Cennet'lere kadar hicret.

Ne muhteşem tablo! Kimin hayali bunu tesbit edebilir? Haritası "levh-i mahfuz" olan bu "**hicret âlemleri**" nasıl tahayyül edilebilir?

Bir an mükevvenatta meydana gelen hareket ve bereketleri düşündüm. Kâinatta eşyanın fitratına muvafık nice nice hareketler mevcut. Kâinatın tedbir, tavzif ve teshir ile bir gayeye müteveccihen bir neticeyi tahakkuk namına nizam ve hikmetle yürüyüşü muhteşem bir insicam, mükemmel bir ahenk, bin bir renkler içerisinde sonsuzluğa uzanan bir âlem. Muazzam cirimlerin, sema denizinde kemâl-i inkıyat ve teslimiyetle Mevleviler gibi cuşu huruşları... Bir biri içerisinde, birbirini tamamlayan hadsiz hareket ve bereketler...

Ziya veren güneşin, nur saçan kamerin, esen rüzgârların, tebessüm eden baharın, yağın yağmurların, akan suların, çözülen bulutların hareketleri ve onların getirdiği bereketleri...

Hüveynatın, zerratin, latif mahlukatın, ışığın ve esir maddesinin hareketleri...

Her hareketin kıymet ve bahası, içinde taşıdığı ve arkasına taktığı bereketle anlaşılır. Bu hakikatler ışığında hicretteki bereket ve saadetleri tefekkür ettim ve Hicretin ne kadar saadetli ve bereketli bir şey olduğunu anladım.

Yolları ızdıraplı da olsa hicret güzeldir. Denizin altından veya üstünden, kuyunun dibinden de olsa, hicret kârlıdır, barlıdır.

Sonra, Hz. Âdem (a.s.)'in Cennet'ten hicretine, Hz. İbrahim'in (a.s.) Kudüs'e hicretine, Hacer validemizin Mekke-i Mükerrerme'ye hicretine, Hz. Musa'nın (a.s.) Mısır'dan hicretine, Hz. Yusuf'un (a.s.) Mısır'a hicretine, Ahir zaman Peygamberi Hz. Muhammed'in (s.a.v.) ve çoluk-çocuklarını, bütün mal ve mülklerini ve yurtları terk ederek canları pahasına hicret eden sahabelerin Medine'ye hicretine, Hz. Mevlâna ve Pederi Sultan-ül Ülema'nın Orta Anadolu'ya hicretine, Osmanoğulları'nın Anadolu yaylalarına hicretine ve nihayet Bediüzzaman'ın Van'dan Isparta'ya hicretine bina edilen ulvî gayeler bir derece hayalimin önüne serildi.

İlk Hicret, Hz. Âdem'in (a.s.):

Cennetten tek hane olarak çıkış... Azim bir teksir ve muazzam bir bereketle başta Hakk'ın

---

“Ey Habibim! Sen olmasaydın âlemleri yaratmazdım.”

hitabına mazhar olan Habib-i Zîşan ve Sultanül Enbiya olan Hazret-i Muhammed (s.a.v) ve diğer Enbiyalar, yüz yirmi dört milyon evliya ve asfiyalar pederi olarak dönüş...Bu ne zenginlik, ne mutluluk, ne bahtiyarlık ve ne büyük bir şeref.

O, Rabbani göçün hane reisinin cennetten çıkmış olduğu zaman duyduğu elem ve esef nerede, Cennet'e bu azim kervana peder olarak göç etmekten aldığı zevk ve sürur nerede?

Kuyu dibi ile başlayan, Mısır azizliği ile neticelenen bir hicrette Hz. Yusuf'un (a.s.). İçinde şefkat ve firak, zindan ve zulüm, aşk ve iftira, tevekkül ve teslimiyet, izzet ve ihtişam manalarını taşıyan, çok yönlü ve çok ibretli bir hicret...

Hz. Musa'nın (a.s.) hicreti... Mısır'dan kopuş... Asa sahibi Musa'nın (a.s.) ibretimiz vak'a ve hadiselerle dolu olan hicretinin her mahsülünü, her safhasını, her halini beyandan kat-ı nazar, sadece O'nun ilticasıyla adetini değiştiren deniz manzarası ki; birbiri içinde, birbirinden güzel sürur ve lezzetler doludur.

Hz. Musa (a.s.) ve ashabının deryadan geçişte, hayalı bile Cennet'lere değen bir manzarayı fevkalbeşerin temaşasından duydukları heyecanlı şevk ve lezzetler tarif ve tavsife sığmaz. Zaten, hakiki lezzet ve neşeler; elem ve ızdırapların, meşakkat ve musibetlerin arkasındadır.

Bir deryayı letafetin, gümüş renkli dalgaları üzerinde ziyanın aksinin letafet ve zerafeti misüllü, zafer neşesinden, Hz. Musa (a.s.)'ın yüzünde hasıl olan beşüşiyet ve tebessümler...

Firavun'un mağlubiyetinden gelen zevk ve şevklerin denize muvazi olarak, O'nun gönül dalgalarını cuş-u huruşa getirmesi...

Beşer tarihinde pek çok hadisatın planını hazırlayan büyük ve yaşlı Feriştah'ın tavsifine gücümüzün yetmeyeceği sürur ve zevkleri...

O muti ve itaatkâr denizin ise, her tarafı serapa celâdet kesilerek celâdarane duran dağlar gibi dalgalarıyla firavun ordularının yüzüne tokatlar nakşetmekten almış olduğu zevk ve lezzetler...

Hem, Hz. Musa (a.s.) ve kfilesini sahile kavuşturmaktan duymuş olduğu neşe ile birlikte, vazifesini yapmanın sevinç ve süruru içersinde dalgaların şakırtı ve çırpınışlarıyla “Ey bahtlı kervan, Ey Şanlı Resul ve Heybetli Nebi, haydi uğurlar ola” manasını terennüm ederek, tebessümkarane bir tavır içerisinde onlara yol

---

vermesindeki zevk ve lezzeti...

Fakat bir hicret, bir hareket var... O başka. Hiçbir hareket o hareketin dameni-muallâsına yetişemez. Hiçbir hareket O'nun bereketiyle kabil-i kıyas olamaz.

Alemdeki bütün nurlar, O Sahib-i hicretin nurundan muktebes ve O'nun etrafında dönüyor. Bütün mükevvenat, bütün eflâk O'nun hatırı için arş-ı endamda, O Sidret-ül Münteha'yı aşan, Kab-ı Kavseyn'e yetişen tek yolcu ve elçi, yetmiş bin perdeyi geri bırakan O Seyyid-ül Enbiya ve Evliya, Cilve-i Ehadiyet ve Tecelli-i Samedaniyet'e tam bir ayine, elbette O'nun hicreti ve ondaki hareket ve bereketi başka olacak. Zira O'nun hicretinden bütün insanlık hissesini almıştır. *"El bareketü fil hareke"* sırrına aşına olmak isteyenler; O'nun (s.a.v.) hareketine baksınlar...

Hicretlerin en büyüğü ve müstesnası ve en ulvisi Hz. Muhammed'in (s.a.v.) hicreti... O'nun hicreti ile alem yeni yeni feyizlere, tarif ve tasvire sığmayan kemâlat ve seciyelere mazhar oldu. Kainattaki bu harikulâdelik, nasıl ki O'nun sayesinde olduysa; doğuşuyla da âlemin rengini değiştirdi. Kâinatın ezelden beri beklediği gün geldi. Hilkatın maksadı O'nun gelişiyile hasıl oldu. O'nun nuru âlemi ihata edip, küfür ve dalâleti ihrak etti.

Bu doğuş, Kisra sarayının sütunlarını yıktı. Mecusilerin bin seneden beri taptığı ateşlerini söndürdü. Sava nehrini yere batırdı. Kâbe'deki putları yüz üstü düşürdü. *"Hak geldi, batıl zayi oldu."* Alem O'nun ile nefes aldı, beşer O'nun ile evc-i kemâlata yükseldi.

Seyyid-ül Enbiya'nın (s.a.v.) doğuşu ile kâinatın nasıl şekli değişti ise, O'nun hicreti ile de âlemde kudsi bir hareket ve bereket başladı. Bu müstesna hareket ve feyz ile bütün kapılar O'na açıldı. O'nun ümmeti öylesine maddi ve manevi kemâlata mazhar oldu ki, temaşası akılları kamaştırır.

Hicretin bereketi ile İran'ın saltanat ve ihtişamı, Bizans'ın safvet ve devleti çöktü, dünyadaki küfür ve ilhad ateşi söndü. Putperestliğin tahakkümü, Zerdüştlüğün kuvveti, Hıristiyanlık dininin barid taassubu yerle bir oldu. Bu feyz ve bereketle Tevhid Sancağı âlemi sayesi altına aldı. Ukul-ü beşere saadet saraylarının kapılarını açtı. Hidayet güneşi âlemi nura ve sürura kavuşturdu, beni beşeri insanlık arşına yükseltti.

Dünya O'nun himmet-i kudsiyesi ve himaye-yi celiliyesi altına girdi. O'nun o mübarek ve mukaddes ayaklarını öpen topraklar nasıl şeref kazandılarsa, O'na teveccüh eden kalpler, O'nu gören gözler dahi sema-yı insaniyette hidayet yıldızları seviyesine yükseldiler.

Aleme feyz ve şeref bahşeden O zatın Medine'ye teşrif edişi üzerine, semavat ve arzın ferishtahları, O'na muntazır ruh ve kalpler, lutf-u Bari'ye şükredip, Senahan oldular. Sadayı saadeti terennüm eden O Zat-ı Muallâ, Medine mimberinden aktarı âleme, hakikatleri tebliğ ve tamim etti. O nur, huffaş kafaları ihrak etti, küfür

---

baykuşlarını susturdu. Hamdolsun, o devr-i cahiliyet çöktü, gitti.

Bugün artık öyle bir gündür ki, sürur ve saadet hazineleri herkese açıktır. Alem şaşaaş feyz ve fütuhlarla doludur. Ceyb-i kalbine feyz ve bereket doldurmak isteyenler, O hakikata koşmaktadırlar. Sükûn ve sürur arayan kalpler, ızdırap ve musibetlerden bizar olanlar, O'nun reçetesine başvurmaktadırlar. Şevk ve gayretlerini tezyid etmek isteyenler, fikir ve gayelerine istikamet arayanlar, O'nun getirdiği hakikatlara teslim olmaktadır.

Evet, bütün kapılar O'na intisabla açılır. Bütün müşküller O'na teslimiyetle çözülür. Bütün kalpler O'nun getirdiği hakikatlerin zikri ile mütmain olur. Bütün gönüller O'na itaat ile huzur bulur. Bütün ruhlar O'nun getirdiği esaslar üzerine tesaffi eder. Bütün nefisler O'nun getirdiği ahkama riayet ile tezkiye olur. Bütün hayat-ı şahsiye ve içtimaiye O'nun getirdiği düsturlar ile sükun bulur, sürura kavuşur.

Evet, O'nun hicreti meşakkat ve ızdıraplar içerisinde Allah'a giden yol.

O'nun hicreti, kıraç arazilerden, dikenli gül bitkilerinden, humuslu ve bereketli topraklara intikal, gülistanlara geçiş...

O'nun hicreti, istikbalde intişar edecek İslâm'ın kemâlat ve füyûzatını çekirdeği ve esası...

O hicretin semeresi, müstakim insanların, sadıklar kervanının yürüyüşü...

O hicretin esası, muhabbet-i İlâhiye için kavrulmuş, Allah uğrunda candan candan geçiş...

O hicretin gayesi, Rabbin rızasına iltica... Azim bir gaye için yürüyüş...

Evet. O hicret, küfrün bel kemiğini kıran teşebbüs... ***Cerağ-ı hakikati yakan, aleme feyz ve nur saçan bir meş'ale...***